

energirådgivning. Samtidig skal de forsyningspligtige virksomheder på kommerciel basis tilbyde kunderne tjenesteydelser vedrørende energibesparelser.

Som et led i en styrkelse af den samlede besparelsesindsats skal naturgas- og fjernvarmeselskaberne fremover arbejde med fremme af energibesparelser. Derfor indeholder forslagene til lov om naturgasforsyning og lov om ændring af lov om varmforsyning bestemmelser om at henholdsvis naturgasselskaberne og fjernvarmeselskaberne skal arbejde for realisering af energibesparelser svarende til bestemmelserne på elområdet.

Selvom der således i sektorlovgivningen for de tre forsyningsformer er eller vil blive fastlagt rammer for forsyningsvirksomhedernes energibesparelsesaktiviteter, vil der derudover være behov for en koordinering af disse aktiviteter og også andre aktiviteter, som foregår lokalt f.eks. i kommunernes lokale Agenda 21-arbejde. Lovforslaget skal tilgodese dette gennem oprettelse af lokale samarbejdsorganer, som kan sikre en effektiv koordinering af de forskellige aktørers indsats og en lokal forankring af arbejdet.

Lovforslagets indhold skal således ses i nær sammenhæng med energibesparelsesområdet som helhed, og i denne forbindelse har potentialer og målsætninger for energibesparelser en nøglerolle, jf. de to følgende afsnit.

2. Potentialer for energibesparelser

Der kan opnås store energibesparelser ved anvendelse af mere energieffektiv teknologi (det tekniske potentiale). Herudover kan der opnås betydelige besparelser gennem en bedre drift og anvendelse af energiforbrugende produkter, apparater, processer m.v. (det adfærdsmæssige potentiale).

Det tekniske besparelsespotentiale er varierende mellem forskellige former for energianvendelse og dermed også mellem forskellige sektorer, men generelt viser vurderinger, at potentialet er meget stort allerede med dagens teknologi, og endnu større hvis man medregner den forventede fremtidige teknologi baseret på kendt viden. Da levetiden af energiforbrugende udstyr er relativ kort (typisk mindre end 15 år) kan energiforbruget, med den nuværende økonomiske aktivitet og efterspørgsel efter energitjenester, inden for stort set alle områder reduceres med ca. 50% i løbet af 15-20 år, hvis alle i forbindelse med en naturlig udskiftning af energiforbrugende udstyr m.v. køber det energimæssigt mest effektive, som på det aktuelle tidspunkt er på markedet.

Det er ikke hele det tekniske besparelsespotentiale, der er samfundsøkonomisk attraktivt, men hvis der

alene medregnes de ekstra investeringsudgifter i den mere energieffektive teknologi i forhold til den gennemsnitlige teknologi, er det samfundsøkonomiske potentiale også meget stort. Dette skyldes, at de ekstra investeringer i mange tilfælde er beskedne. Derimod kan de omkostninger, der er nødvendige for at realisere dele af potentialet, afhængig af de anvendte virkemidler, være betydelige, og dette kan betyde, at den del af potentialet, der kan realiseres på en samfundsøkonomisk fornuftig måde, er betydelig mindre.

Som et eksempel på det økonomiske potentiale, hvis der alene medregnes de ekstra investeringer, kan det nævnes, at det i planlægningen i forbindelse med Energi 21 er forudsat, at alle elbesparelser i boliger med simple privatøkonomiske tilbagebetalingstider på 3-10 år (afhængig af apparattype) bliver gennemført. Det resulterer i en samlet elbesparelse på 40% i 2020-30.

De adfærdsmæssige besparelser, der med meget få omkostninger opnås ved bedre drift og anvendelse af energiforbrugende apparater, produkter, processer m.v., kan være ganske betydelige. De vil dog formentlig blive reduceret i takt med, at der indbygges begrænsende eller energioptimerende funktioner i apparater m.v. I forbindelse med handlingsplanen Energi 21 blev det vurderet, at de realiserbare besparelser ved adfærdsendringer typisk var 1-5 %, dog måske op til 15% på enkelte områder, f.eks. varmtvandsforbrug i boliger.

3. Målsætninger for energibesparelser

Som nævnt er det, som led i klimapolitikken og en langsigtet reduktion af CO₂-udledningen, nødvendigt med betydelige energibesparelser. Der bør derfor fastsættes mål for energispareindsatsen eller for udviklingen i det endelige energiforbrug. Sådanne mål kan udgøre et målepunkt for indsatsen, og det kan løbende vurderes, om der er behov for at justere indsatsen for at nå målene på besparelsesområdet, eller om der er brug for en ekstra indsats på forsynings siden for at nå CO₂-målene. Målene bør som udgangspunkt fastsættes, så de er med til at fremme de besparelser, der giver de største CO₂-reduktioner.

En af forudsætningerne for en halvering af CO₂-emissionen i Danmark frem til 2030, som er formuleret som et sigtepunkt i Energi 21, er, at der gennemføres markante energibesparelser. I beregningerne i Energi 21 indgår det således, at det endelige energiforbrug reduceres til ca. 550 PJ i 2030. Siden 1988, som er udgangspunktet for beregningerne, er det endelige energiforbrug steget fra 600 PJ til 649 i 1998, eller gennemsnitlig med ca. 5 PJ/år svarende til 0,8 %